

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Junior Achievement Eesti

registrikood: 90000587

tänava nimi, A. Lauteri tn 3

maja number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10114

telefon: +372 5030477, +372 6210998

e-posti address: junior@ja.ee

veebilehe address: www.ja.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	21
Bilanss	21
Tulemiaruanne	22
Rahavoogude aruanne	23
Netovara muutuste aruanne	24
Raamatupidamise aastaaruande lisad	25
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	25
Lisa 2 Raha	26
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	27
Lisa 4 Varud	27
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	28
Lisa 7 Kasutusrent	28
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	29
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	29
Lisa 10 Annetused ja toetused	31
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	31
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	32
Lisa 13 Tööjõukulud	32
Lisa 14 Seotud osapooled	32
Lisa 15 Koroonaviiruse mõjud	33
Aruande allkirjad	34
Vandeauditori aruanne	35

JUNIOR ACHIEVEMENT EESTI 2020. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANNE

Majandusaasta

1. jaanuar 2020 – 31. detsember 2020

Address	Lauteri 3, 10114 Tallinn
Registrikood	90000587
Tegevjuht	Kersti Loor
Sidevahendid	telefon 6210 998 e-post junior@ja.ee
Põhitegevusala	Majandus- ja ettevõtlusõppe korraldamine
Ettevõtluse vorm	Sihtasutus

JA EESTI 2020. AASTA TEGEVUSARUANNE

JA EESTI TEGEVUS JA ARENG

2020. aasta oli JA Eesti jaoks keeruline ja väljakutseid esitav aasta nagu ka kõigi teiste haridusasutuste jaoks.

Meie tegevuse põhisuunad on vastavalt põhikirjale ja missioonile majandus- ja ettevõtlusprogrammide arendamine ja õppematerjalide koostamine, majandus- ja ettevõtlusõpetajate ettevalmistus ning täiendkoolitus Eestis ja välismaal; programmiga seotud õpilasürituste korraldamine ning ühiskonna teavitamine ettevõtlushariduse vajalikkusest. JA Eestil on programmid rahatarkuse ja ettevõtlikkuse arendamiseks kõigile kooliastmetele algklassidest gümnaasiumi ja kutsekoolini.

Koroonapandeemia avaldas meie tegevusele olulist mõju. Selle tõttu oli õppetöö koolides hüplik ja häiritud, palju oli distantsõpet, see kõik häiris kahtlemata ka JA programmide kasutamist koolides. Eriti suurt mõju avaldas pandeemia algklasside õppele, sest JA algklassi programm on tegevusõpe, mille kõige suurem efektiivsus avaldub klassis koos asju arutades ja läbi mängides. Pihta sai ka minifirmade tegevus, kuna nemad vajavad õpilasfirmadest enam õpetaja nõustamist ja motiveerimist. Õpilasfirmade tegevusele oli mõju väiksem: gümnaasistide huvi ja motivatsioon õpilasfirma tegemiseks ei vähenenud, küll aga pidid nad oma tegevusi ellu viima teisiti, leidma e-müügi kanaleid ning olema senisest aktiivsemad ka sotsiaalmeedias. Laadamüügi kogemusi jäi napiks.

Meie tegevuse vaates suunas koroonapandeemia meid kiiremini virtuaalsete koolitusmeetodite kasutuselevõtu poole, tõi virtuaalse töövarjutamise, õpetajate veebikohvikud, õppematerjali kiirema digiteerimise ning e-müügi ja -turunduse koolitused nii õpilastele kui ka õpetajatele.

2020. aastal jätkasime JA algklasside programmi „7 sammu“ uuendamist, mida alustasime 2019. aastal. Tegevus jätkub 2021. aastal. Uus õppematerjal on koolidele kättesaadav 2021. aasta sügisest.

Oluline arendustöö toimus ka õpilasfirma tööjuhendiga, mille kirjutasime koostöös Tallinna Ülikooli hariduspsühholoogi Grete Arroga õpilasekesksemaks ning rohkem õpikogemust mõtestavaks. Kaasasime ka õpetajaid-praktikuid, kes erinevates aspektides nõu andsid.

2019/2020 õppeaastal õpetati JA programmide järgi majandust ja ettevõtlust 219 Eesti põhikoolis, gümnaasiumis ning kutseõppeasutuses. Meie programmide järgi õppis õppeaasta jooksul ligi 14000 õpilast algklassidest gümnaasiumini. Õpilasfirmade arv on igal aastal löönud uue rekordi, möödunud õppeaastal, kui koroonaga ei avaldanud veel õpilasfirmade loomisele ja tegutsemisele mõju kuni märtsi keskpaigani, loodi 450 õpilasfirmat.

2019/2020. õppeaastal õppis JA Eesti programmide järgi ligi 13817 õpilast 219 koolis.

Haridustasemetel järgi jaotusid õppurid järgnevalt:

põhikooli I-II astmes 5147 õpilast 86 koolist;

põhikooli III astmes 2640 õpilast 97 koolist;

gümnaasiumis ja kutsekoolis 6030 õpilast 120 koolist (1661 õpilast õpilasfirmades).

Loodi 450 õpilasfirmat, sh 96 minifirmat ja 56 kutsekooli õpilasfirmat.

JA programmist Töövarjupäev võttis 2020. aastal osa umbes 800 noort. Seda on märkimisväärselt vähem kui varasematel aastatel. Koostöös Tagasi Kooli algatusega pakkusime noortele ja ettevõtetele on-line varjutamise võimalust, mida ka kasutati, kuid näost-näku kohtumiste arv jäi väikeseks, kuna paljud ettevõtted sulgesid turvakaalutlustel välistele külalistele ukse. On-line töövarjupäeva mudel õigustas ennast ja kindlasti pakume seda ka edaspidi, siiski ei soovi me asendada näost-näku kohtumisi, sest need loovad parema pildi töökeskkonnast ning annavad noortele selgema mulje erialast.

Koroonapandeemial oli mõju ka meie muudele tegevustele ja rahvusvahelistele projektidele. ERASMUS+ projekti raames kevadeks Soome ja Lätiga planeeritud ühistegevused ühisõpilasfirmade loomiseks jäid ära. 2020 veebruaris said rahvusvahelised õpilsfirmad siiski osaleda meie suurel Eesti õpilasfirmade laadal. Sellega samaaegselt viisime koostöös sihtasutusega Innove (praegu Haridus- ja noorteamet) esmakordselt läbi kutsekoolide ettevõtlusoskuste võistluse, millest võtsid osa 14 2-liikmelist tiimi.

Teised välisprojektid – koostööprojektid Gruusia ning Aserbaidžaaniga tuli samuti ümber planeerida – koolitused viisime läbi veebi teel ning mõlemat projektiperioodi sai ka pikendatud, et siiski olulisi tegevusi viia läbi koha peal ja et Gruusia noored saaksid tulla veel järgmisel aastal meie laatale.

Viiendat aastat oleme Haridus- ja Teadusministeeriumi Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava ettevõtlusõppe arendamise programmi Edu ja Tegu partneriks. Edu ja Tegu programmi eesmärk on ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamine kõigil haridustasemetel. Olles programmi partner, panustame ettevõtlusõppe programmide arendamisse ja ettevõtlusõppe leviku laiendamisse. Edu ja Tegu 2016-18 aasta programmile järgnenud jätkuprogrammist (2019-20) rahastatakse JA Eesti arendustegevusi, õpetajate metoodilisi ja täienduskoolitusi ning õpilaste koolitusi ja võistlusi, seega olulist osa meie põhitegevusest. Projektist tehakse sel perioodil ka mitmeid olulisi arendusi, nagu õpetajate infosüsteemi loomine ja algklasside programmi sisuline arendamine.

Huvi ettevõtlusõppe vastu koolides ja ühiskonnas on jätkuvalt kasvav, millele aitab kaasa ka eelpool nimetatud Edu ja Tegu programm. Siiski oli koroonapandeemial mõju ka õpetajate koolituste läbiviimisele. Õpetajate metoodilised koolitused saime korraldada juunis ja augustis-oktoobris kontaktõppena. Õpetajate suvekooli korraldasime samuti füüsiliselt, kuid märgatavalt väiksema osalejate arvuga kui eelnevatel aastatel. Lisaks juurutasime sügisest õpetajate veebikohvikud, et distantsõppe ajal õpetajaid toetada ning neid motiveerituna hoida. Õpetajate koolitused toimusid 2020 novembris-detsembris virtuaalselt.

JA Eesti õpetajaskond kasvab. 2020. aastal osales meie Edu ja Tegu programmi raames korraldatud koolitustel ja talve- ning suvekoolis 273 õpetajat kokku ligi 400 osaluskorral. Lisaks tutvustasime õpetajatele põnevaid õppematerjale: Coca-Cola HBC Youth Empowered programmi ettevõtluse ja isikliku arengu õppematerjale ning Wise'i (endine Transferwise) tehnoloogiamooduli materjale. Koostöö Wise'iga algas 2020. aastast ning selle käigus koolitame õpetajaid ning tutvustame Wise'i materjale. Koostöö eesmärgiks on tehnoloogilisemate ideedega õpilasfirmade loomine.

Õpilasfirmade ja minifirmade võistlused viisime 2020. aasta kevadel läbi täiesti virtuaalselt. Muutsime võistluse formaati, et seda virtuaalsete võimalustega kohandada. 2020. aastal paistsid Eesti õpilasfirmad jätkuvalt silma kõrge tasemega. Aasta parimaks õpilasfirmaks krooniti ÕF EHA Tallinna 21. Koolist, kes tootis juhtmevabasid disain-laualampe ja aasta parimaks minifirmaks sa Tallinna Reaalkooli minifirma AirCraft, kes tegi mahakantud lennukiosadest ja materjalidest kotte, võösid ja võtmehoidjaid. Minifirmadel oli rekordaasta – loodi 96 minifirmat (varasemal aastal 63)!

JA Eesti aasta tegijate auhinnad jagasime välja Eesti parim õpilasfirma 2020 virtuaalgalal. Aasta ettevõtlusõpetaja 2020 tiitli pälvis Viljandi Gümnaasiumi kogemustega ettevõtlus- ja majandusõpetaja Külli Hiimäe-Metsar. JA Eesti aasta mentor 2020 tiitli pälvis Oleksiy Krasnoperov, kes on nõustanud paljusid õpilasfirmasid eriti just müügi planeerimisel. JA vägeva vilistlase preemia 2020 pälvis Kristo Timberg, kes on eduka desinfitseerimisvahendeid tootva ettevõtte Chemi-Pharmi tegevjuht.

JA Eesti on üks Euroopa tugevamaid JA organisatsioone. Juba viiendat aastat järjest pälvisime JA Europe Model Organisation tiitli, mis kinnitab, et oleme olnud edukad programmide levikus, kasvanud on õpilaste arv ning meie finantstulemused on head. Paistame JA organisatsioonis silma kui hea koostöö tegija, kes toetab teisi organisatsioone ning jagab oma oskusteavet.

JA EESTI TÖÖTAJAD JA JUHTIMINE

JA Eesti **nõukogu** koosseisus toimus 2020. aastal muudatusi. Nõukoguga liitusid kaks uut liiget: Karl Juhan Paadam, PwC Legal Kes- ja Ida-Euroopa regiooni juht ja Tomy Saaron, Hausers Grupi juhatuse liige. Nõukogu jätkas 8-liikmelisena koosseisus: Rein Loik (esimees), Ene Andruskevitšus, Kristine Ross, Paavo Piltv, Oliver Peek, Ivar Jegerson, Tomy Saaron ja Karl Juhan Paadam. JA Eesti ei maksa oma nõukogu liikmetele palka.

JA Eesti kasutab oluliste õppemethodiliste küsimuste otsutamiseks **nõukoja** abi. JA õpetajate nõukotta kuuluvad aktiivsed ja kogemustega õpetajad kõigist maakondadest: Angela Leppik, Imbi Raudkivi ja Kaja Rüütel (Läänemaa), Ene Saar, Margit Luts, Niina Sidorenko (Tallinn), Inga Jürimäe (Hiiumaa), Jane Mägi ja Tõnu Erin (Saaremaa), Janeli Virnas ja Ülle Seevri (Tartumaa), Kaia Tamm (Põlvamaa), Kaire Jõe (Ida-Virumaa), Karmo Kurvits (Võrumaa), Krista Savitsch (Harjumaa), Külli Hiimäe-Metsar ja Sirje Kasendi (Viljandimaa), Margot Sarv (Raplamaa), Mari Suurväli, Silja Enok ja Viivika Vilja (Pärnumaa), Maria Sikk (Valgamaa), Mihhail Sorokin (Narva), Reelika Lepik ja Maie Paap (Järvamaa), Reet Bobõlski (Lääne-Virumaa).

Juhatus on kaheliikmeline: Epp Vodja ja Kersti Loor võrdse esindusõigusega. Tegevjuhi kohustusi täidab Kersti Loor, Epp Vodja ona juhatuse liige ja arendusjuht.

Põhitöötajatest Liis Metsatalu suundus 2020. aasta novembri lõpust rasedus- ja sünnituspuhkusele ja sealt edasi lapsehoolduspuhkusele. JA õpilasfirmade programmi koordinaatorina asus novembri lõpust tööle 0,5-kohaga Mia Emilie Valtenberg. 2020. aasta keskmine töötajate arv oli kaheksa. JA Eestis töötasid kogu aasta jooksul Maria Heinrichsen ürituste juhina (0,85 koormusega), Merike Elmik koolitusjuhina (0,85 töökoormusega), Aljona Bostan IT-juhina (0,8 koormusega), Elbe Metsatalu programmijuhina (0,85 töökoormusega), Roger Linask projektijuhina (0,45 töökoormusega).

RAHASTAMINE JA PROJEKTID

2020. aastal me uusi suuri projekte ei alustanud. Olulisemad jätkuvad projektid olid Edu ja Tegu ettevõtlusõppe programm Euroopa Sotsiaalfondist, EV Välisministeeriumi projekt JA Gruusia toetuseks, koostööprojekt JA Aserbaidžaaniga, mida juhib JA Aserbaidžaan ning ERASMUS+ koostööprojekt Soome ja Lätiga, mida juhib JA Soome.

Suurenenud on rahastus Edu ja Tegu ettevõtlusõppe programmist. 2020. aastal ligi 150000 eurot ja kattis olulist osa meie põhitegevusest – programmiarendust, õpetajate koolitust ja õpilasfirmade toetamist ning koolitusi ja võistlusi.

Jätkasime ja süvendasime koostööd SEB Pangaga, kes on meie suurim erasektori rahastaja. SEB Pank toetab jätkuvalt JA Eesti põhikooli programmide arendamist, minifirma programmi ja võistlust, Creatloni võistlust.

SEB Pank viib läbi kasvuprogrammi ettevõtetele, kes soovivad kiiresti tuua turule uut toodet või kiiresti kasvada. Selles programmis osalemine on ettevõtetele tasuta, aga SEB Pank kutsus neid üles meile annetama. Kahe lennu ettevõtteid annetasid JA Eestile kokku ligi 12000 eurot, mida kasutame algklasside programmi materjalide disainiks.

Jätkasime koostööd Graanul Investiga, kes toetas Eesti õpilasfirmade laada läbiviimist ning Coca-Cola HBC Eestiga. Coca-Colaga teeme koos projekti Youth Empowered, millega ergutame gümnaasiuminoori ettevõtlusega tegelema ja õpilasfirmat alustama. Selleks korraldasime 2020. aasta sügisel virtuaalse inspratsiooniürituse enam kui 100 noorele ning viisime läbi virtuaalse Youth Empowered õppematerjalide tutvustuskoolituse õpetajatele.

2020. aastal alustasime koostööd Wise'iga (sel ajal veel Transferwise) eesmärgiga kasvatada Eestis tehnoloogiasuunitlusega õpilasfirmasid. Viisime läbi kaks virtuaalselt Wise'i tehnoloogiamooduli koolitust ca 50-le õpilasfirmade juhendajale. Wise toetab ka õpilasfirmade laata ja võistlust.

2020. aastal oli koostöö Pepsoga pandeemia tõttu pausil, kuid juba aasta lõpul sõlmisime uue koostöölepingu 2021. aastaks.

Loodi uus annetusi koguv organisatsioon Aitan Eestit MTÜ, kes valis meid üheks nendest üheksast organisatsioonist, kelle jaoks püsiannetusi kogutakse. Esimesel aastal väljamakseid ei tehtud.

Projektid, mille toel viisime 2020. aastal läbi tegevusi, on järgmised:

1. Ettevõtlusõppe programm Edu ja Tegu, mida rahastab 85% Euroopa Sotsiaalfond ja 15% Haridus- ja Teadusministeerium.
2020. aastal koolitati Edu ja Tegu programmi raames erinevatel haridustasemetel 273 õpetajat, programmist toetati õpilasfirmade liikmete koolituste, õpilasfirmade ja minifirmade võistluste ja põhikooli õpilaste võistluse Creatlon läbiviimist, samuti rahastati JA Eesti töötajate panustamist Edu ja Tegu tööruhmades ja JA Eesti algklasside programmi ning õpilasfirma tööjuhendi arendamist.
2. 2019. aasta 1. augustil algas uus Eesti-Gruusia arengukoostöö projekt „Gruusias ettevõtlushariduse arendamiseks JA Gruusia nõustamine, õpetajate koolitamine ja noortele motiveerivate haridusvõimaluste pakkumine“. Projekti periood august 2019 – juuli 2021. Projektist rahastati kahe Gruusia õpilasfirma osavõttu Eesti õpilasfirmade laadast 2020 veebruaris. Ülejäänud aasta tegevused lükkasime edasi 2021. aastasse. Projekti tegevusi on pikendatud kuni 2022. aasta veebruari lõpuni. Projekti eesmärk on jätkata JA Gruusia toetamist ja nõustamist, õpetajate koolitamist, õpilaste võimaluste toetamist osalemaks Eesti laatadel ja Euroopa võistlustel.

3. Haridus- ja Teadusministeerium
Majandusolümpiaadi lõppvooru korraldamine ja Eesti parima õpilasfirma 2020 ettevalmistus ja osavõtt JA Euroopa õpilasfirmade võistlusest 2020 juulis. Olümpiaadi lõppvooru ei õnnestunud meil koroonapiirangute tõttu 2020. aastal korraldada; võitjad kuulutasime välja märtsis toimunud piirkonnavoorede tulemuste põhjal. Euroopa õpilasfirmade võistlus 2020 toimus samuti täielikult virtuaalsena. Õpilasfirma EHA esindas Eestit kõrgel tasemel, kuid auhindu ei võitnud.
4. Tallinna Ettevõtlusamet
Projekt „Rahvusvaheline Eesti õpilasfirmade laad 2020“ – toetus laada läbiviimiseks 8.-9. veebruaril Tallinnas.
5. Osalemine partnerina JA Aserbaidžaaani projektis „Modernizing the Education System in Azerbaijan through the Involvement of Civil Society and the Introduction of Inclusive Education“, mida rahastab Euroopa Komisjon. Projekti periood: oktoober 2018 – märts 2021 (pikendasime kuni 2021 juuni lõpuni).
2020. aastal reise ei toimunud. Valmistasime ette virtuaalse mini- ja õpilasfirmade koolituse ning alustasime põhikooli simulatsioonimängu „Simulaator 7“ uuendamist. Toimusid virtuaalkohtumised ja arutelud.
6. JA Eesti on partner Soome algatatud ERASMUS+ projektis GOALS, mille käigus tehakse koostööd Soome, Eesti ja Läti õpilasfirmade vahel. 2020. aastal osalesid Eesti õpilasfirmade laadal 20 Läti ja 24 Soome õpilast ning neid saatsid 10 õpetajat. Kevadine planeeritud laad Lätis jäi ära. Sügisel toimus uue hooaja planeerimine ja ettevalmistus: uued virtuaalsed tegevused käivitusid 2021. aasta algusest.

JA Eesti töötajad 2020. aastaõ välismaistel koolitustel ja projektikohtumistel ei käinud. Projektiarutelud toimusid virtuaalselt.

ÕPPEMATERJAL

2020. aastal arendasime järgmisi õppematerjale:

1. Kirjutasime ümber elektroonilise Õpilasfirma tööjuhendi õpilasele mugavamalt kasutatavaks ning õpikogemust mõtestavaks.
2. Jätkasime algklasside programmi „7 sammu“ arendustööd koostöös meie õpetajate-metoodikute Silja Enoki ja Margit Lutsuga ning Velveti disainiagentuuriga. Valmisid „Meie ise“ ja „Meie perekond“ materjalid.
3. Täiendasime 2018. a välja antud digitaalset „Gümnaasiumi majandusõpikut“ ülesannetega.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPETAJATELE

Koolitused Eesti õpetajatele

Üks JA Eesti põhitegevusi on majandus- ja ettevõtlusõpetajate koolitus. Erinevate JA programmide **metoodilistel koolitustel** osales 2020. aasta jooksul 276 õpetajat ja juhendajat sh õpilasfirma programmi metoodilise koolituse läbis 89 uut juhendajat. Aasta jooksul viisime läbi kokku neli õpilasfirma programmi koolitust, üks neist vene keeles. Algklasside programmi „7 sammu“ koolitusi viisime aasta jooksul läbi kaks. Põhikooli kolmanda astme programmi „Mina, majandus ja ettevõte“ koolitusi toimus kolm, üks neist vene keeles. Enamik JA programmide metoodilistest koolitustest toimus Edu ja Tegu programmi rahastusel.

Majandus- ja ettevõtlusõpetajatele korraldasime aasta jooksul ka mitmeid täiendkoolitusi.

Majandus- ja ettevõtlusõpetajate talvekool toimus Pühajärve SPAs 2.-3. jaanuaril, keskendusime rahatarkuse ja investeerimise temaatikale. Talvekoolis osales 45 õpetajat.

Suvekool toimus 25.-27. juunil Valgeranna puhkekeskuses Pärnumaal, osales 40 õpetajat. Teemadeks enesejuhtimise oskuste arendamine õpilastes, pensioniks kogumine ja majanduse olukord pärast koroonakriisi.

Koostöös Coca-Cola HBC Eestiga tutvustasime õpetajatele 8. oktoobril Youth Empowered õppematerjale. Ose vaatas virtuaalset koolitust 25 õpetajat, aga materjal on meie kodulehel ka edaspidi järelevaadatav ja kasutatav.

Sügisel alustasime Wise'i tehnoloogiamooduli koolitustega õpetajatele. Kokku osales kahel veebikoolitusel oktoobris ca 50 õpetajat.

Sügisest korraldasime eelkõige õpilasfirmade juhendajatele veebikohvikuid „ÕFi õpsi koffik“ aktuaalsetel õpilasfirma loomise ja juhendamise seotud teemadel. Septembrist novembrini toimus 4 kohvikut, millest võttis igaühel osa ca 20 õpetajat.

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusvaheline koostöö oli 2020. aastal alates märtsist lükatud pausile. Koolitajate sõidud Gruusiasse ja Aserbaidžaanis lükkasime edasi 2021. aastasse. GOALS projektis toimus samuti planeerimine, koolitused 2021. aastal.

KOOLITUSED JA ÜRITUSED ÕPILASTELE

Eesti tasand

1. KOOLITUSED ÕPILASFIRMADE LIIKMETELE

JA Eesti pakub koostöös ettevõtetega koolitusi õpilasfirmade liikmetele, kuna nii hoiame programmi kvaliteeti ja tagame ühtlasema programmi taseme igas piirkonnas, sõltumata õpetaja tugevusest või kogemustest. Koolitame õpilasi turunduse, tootearenduse, raamatupidamise, juhtimise ja personalitöö alal. Lisaks teeme koostöös Southwestern Advantage'iga müügikoolitusi. 2020. aastal toimusid koolitused Tartus ja Tallinnas, aasta lõpus toimusid koolitused ka veebis.

2019/20 õppeaasta kolmas koolitus õpilasfirmadele toimus 10. jaanuaril Tartus ja sellel osales 72 õpilast. Samal päeval toimus müügikoolitus õpilasfirmadele Tallinnas, millel osales 86 noort. 11. jaanuaril korraldasime Tartu noortele müügikoolituse, kust võttis osa 28 noort. Tallinnas toimus samal ajal koostöös Negavatica rohekoolitus. Sellel osales 35 noort.

Uue hooaja 2020/21 koolitusi planeerisime esialgu kontaktkoolitustena, kuid see võimalus oli meil ainult esimese koolituse puhul Tallinnas 30. oktoobril. Ettevõttekülastusi me sel korral koroonaohu tõttu planeerida ja ette võtta ei saanud. Neljal koolitusel – turundus, tootearendus, raamatupidamine ja juhtimine osales kokku 161 õpilast. Koolitajateks olid EBSi lektorid.

Edasine olukord suunas meid veebikoolituste poole. Nägime vajadust korraldada e-poe tegemise koolitust ning selle viis läbi meie vilistlane Rudolf-Gustav Hanni veebi vahendusel 27. novembril. Osales 132 noort. Ka järgmised koolitused, mis olid planeeritud Pärnusse detsembri algusesse, tuli üle viia veebi.

Õpilaste müügikoolitused jäid uue aasta algusesse, müügikoolitust viisid läbi Southwestern Advantage'i koolitajad. Nemad pakkusid noortele ka müügimentorlust, et individuaalselt paremini oma müügikõne ja -argumendid läbi mõelda ja ette valmistada.

2. EESTI ÕPILASFIRMADE LAAT

8.-9. veebruaril korraldasime kõigi aegade suurima Eesti õpilasfirmade laada. Eesti õpilasfirmade laad on praktilise müügikoolitusena oluline õpilasfirma programmi osa, millest on oodatud osa võtma kõik Eesti õpilasfirmad. Kuna laad on paisunud väga suureks, korraldame juba mitmel aastal laata samaaegselt kahes kaubanduskeskuses – Kristiine ja Rocca al Mare keskustes. Sel korral jagasime esmakordselt laada ka kahele päevale: laad toimus 8. veebruaril Kristiine keskkuses ning 8. ja 9. veebruaril Rocca al Mare keskkuses. Õpilasfirmade hajutamine kahe keskkuse vahel vähendab nendevahelist konkurentsi ning parandab osalejate müügitulemusi. Laadal osales kokku peaaegu 300 õpilasfirmat, kelle jagasime enamvähem kolme võrdsesse rühma. Osalejaid oli ka välisriikidest – Lätist, Soomest, Rootsist, Suurbritanniast ja Gruusiast, kokku 17 välis- või rahvusvahelist firmat.

Parimad valiti välja mitmetes kategooriates ning mõlemas kaubanduskeskuses ja päeval eraldi.

3. ETTEVÕTLUSOSKUSTE VÕISTLUS KUTSEKOOLIDELE

Eesti õpilasfirmade laadaga samaaegselt 8.-9. veebruaril korraldasime koostöös Innovega Ettevõtlusoskuste võistluse kutsekoolide noortele. Töötasime võistluse mudeli välja, lähtudes EuroSkillsil katsetatud Euroopa ettevõtlusoskuste võistluse mudelist koostöös Innove ja Kuressaare Ametikooliga. Esimesel Eesti võistlusel osales 14 kaheliikmelist tiimi, kes kahepäevase võistluse jooksul pidid noored leidma just noorte sihtrühma puudutava probleemi ning looma sellele lahenduse. Parimaks tunnistati Tartu Kutsehariduskeskuse tiim, kelle auhinnaks oli osalemine EuroSkillsi ettevõtlusoskuste võistlusel. (EuroSkillsi võistlus on lükatud 2021. aasta sügisesse.)

4. VABARIIKLIK MAJANDUSOLÜMPIAAD

Olümpiaadi piirkonnavoored toimusid 4. märtsil üheaegselt 17 maakonnas ja suuremas linnas. Osales 171 gümnasisti. Juba mitmel aastal on majandusolümpiaad samas formaadis, et lisaks teooriaosale tuleb noortel lahendada ettevõtlusalane kompleksülesanne. Mõlemad osad viiakse läbi internetipõhiselt.

Lõppvooru, mis oli planeeritud 4. aprillile, ei toimunud. Kuna ka lõppvooru edasilükkamine ei võimaldanud olümpiaadi koolis kontaktüritusena korraldada, otsustas olümpiaadikomisjon kuulutada võitjateks piirkonnavooru parimad.

5. CREATLON 7.-9. KLASSILE

Põhikooli ettevõtlusmäng Creatlon on kujunenud arvestatavaks programmiks, millel osalejaid aasta-aastalt enam. Creatloni alustati 2020. aasta sügisel juba 11. hooaega ja algusest peale on võistlus toimunud koostöös EBS Gümnaasiumiga. Sari on kolmeosaline: oktoobris toimub majandusteemaline viktoriin, ettevõtlik meeskonnatöö viiakse läbi novembris ja loovülesanne jaanuaris-märtsis.

Majandus- ja ettevõtlusteemalisest viktoriinist ettevõtlusnädala raames 2019. oktoobris võtsid Moodle veebikeskkonna kaudu osa enam kui 2400 õpilast 113 erinevast koolist. Seejärel moodustasid õpilased 2-3 liikmelised võistkonnad, et lahendada teise etapi meeskonnamängu ülesandeid.

Selle õppeaasta võistluses pidid tiimid mõõtma oma meeskonna ökoloogilist jalajälge, kirjutama kirja tuntud Eesti või rahvusvahelisele ettevõtjale ning uurima kodukoha ettevõtluskeskkonda.

Creatloni 3. etapiks, mis toimus 2020. aasta jaanuarist-märtsini oli rahatarkuse teemalise laua- või liikumismängu loomine oma vanusrühmale. Kõigi kolme etapi tulemuste põhjal valis hindamiskomisjon välja 21 meeskonna hulgast kõige silmapaistvamad kreatleedid. Võistluse parimaid premeeriti 3. aprillil toimunud pidulikul veebiaktusel. Võidumeeskonnad tulid sel korral Kilingi-Nõmme Gümnaasiumist, Antsla Gümnaasiumist ja Tallinna Reaalkoolist.

6. VÕISTLUS EESTI PARIM MINIFIRMA 2020

Minifirmade arv tegi 2019/20 õppeaastal suure hüppe: 63-lt minifirmalt 96 minifirmani ning on kasvanud ka koolide arv, kus minifirmasid tehakse. Minifirmade võistlus toimus täielikult virtuaalselt: noored esitasid oma tegevusaruande ja läbisid põhjaliku veebivestluse žüriiga. Virtuaalgalal 15. mail selgusid parimad.

Eesti parim minifirma 2020 on Tallinna Reaalkooli minifirma **AirCraft**. Noorte juhendaja oli Egle Pihlap ning minifirma valmistas lennukite taaskasutatud keredetailidest ja turvavarustusest erinevaid aksessuaare.

Minifirmade võistluse teisele kohale tuli minifirma **ReRollUp** Tallinna 21. Koolist, mis valmistab kasutatud roll-upi'dest ehk reklaamplakatitest arvuti- ja kandekotte. Kolmanda koha pälvis samuti Tallinna Reaalkooli noorte ettevõtte **Kookos**, mille tooteks on mesilasvahast huulepalsam.

7. VÕISTLUS EESTI PARIM ÕPILASFIRMA 2020

Õpilasfirmade õppeaasta sai toimuda täitsa normaalselt kuni märtsi keskpaigani, kuid seejärel jäid müük ja tegevus koroonapiirangute tuttu soiku. Siiski olid paljud firmad juba märtsiks palju jõudnud saavutada. Võistlus Eesti parim õpilasfirma 2020 toimus koos JA Eesti aastaauhindade galaga virtuaalselt 29. aprillil. Võistlusele pääses tegevusaruannete põhjal 24 parimat õpilasfirmat. Kokku tegutses 2019/20 õppeaastal Eestis 354 gümnaasiumis ja kutsekoolis, lisaks 96 õpilasfirmat põhikoolis (minifirmad).

Eriolukorra tõttu muutsime võistluse formaadi kahe-etapiliseks. 24 finalisti hulgast valis eelžürii aruannete põhjal välja 12 superfinalisti, kes läbisid põhjaliku tootesitluse ja žüriivestluse veebis.

Eesti parimaks õpilasfirmaks 2020 krooniti ÕF EHA Tallinna 21. Koolist. Noored tootsid juhtmevabasid disainlaualampe. Noorte juhendajad olid Epp Vodja ja Ander Hindremäe.

II koha pälvis õpilasfirma Münt Hugo Treffneri Gümnaasiumist, juhendaja Ülle Seevri. Õpilasfirma tooteks ökoloogilised hambapesutabletid.

III koha pälvis õpilasfirma Pulbrimeistrid Tartu Jaan Poska Gümnaasiumist, kelle tooteks olid erinevates maitsetes popcorni maitseained. Õpilasfirma juhendaja oli Vahur Lell.

8. ÕPILASFIRMADE POP-UP POOD

Kuna kevadel õpilasfirmadel müügivõimalusi ei olnud, pikendasime õpilasfirmade tegevusperioodi 31. augustini. Täiendavate müügivõimaluste pakkumiseks käivitasime Telliskivi Loomelinnakus õpilasfirmade pop-up poe, kus 17 soovi avaldanud õpilasfirmat said oma tooteid müüa. Õpilasfirmade pop-up pood oli avatud juuli kahel viimasel nädalal. Õpilased said poepidamise kogemuse, jagasid omavahel müügiaegu ning pood tõmbas tähelepanu õpilasfirmade tegevusele ning toodetele.

9. HÄKATONID ÕPILASFIRMADE ALUSTAMISEKS

JA Eesti vilistlasorganisatsioon JA Alumni Estonia on juba mitu aastat aidanud käivitada uusi õpilasfirmasid, korraldades ise häkatone või lüües kaasa meie korraldatud sündmustes. Tavapärast suurt häkatonit ei õnnestunud 2020. aastal läbi viia, küll aga viidi läbi mitmeid häkatone koolides.

Koolid olid 2020. aasta sügisel väga hakkajaid ning erinevaid lühemat sorti ideearendusüritusi viisime läbi nii kontaktüritusena Tallinnas ja Tartus kui ka hübriidüritusena Muhus. Samuti viisime koostöös vilistlastega läbi 9-tunni ettevõtluslaagri Tartu Kutsehariduskeskuses 12. oktoobril.

10. YOUTH EMPOWERED EESTI IDEELABOR

Koostöös Coca-Cola HBC Eestiga oleme teinud õpilasfirmade alustusüritusi Youth Empowered programmi egiidi all kolmel aastal. Youth Empowered programmi eesmärk on valmistada noori ette tööturule astumiseks, tõstes nende ettevõtlus- ja digioskusi. 2020. aastal korraldasime ideelabori virtuaalselt 8. oktoobril. Osales enam kui 100 õpilast üle Eesti, kes mõtlesid välja oma idee ning said seda ka virtuaalselt žüriile esitleda. Päris mitmest ideest arenes välja ka õpilasfirma.

11. BOOST-UP IDA-VIRU SÜNDMUSED

StartUp Estonia rahastusega viisime läbi spetsiaalse ergutusürituste ja koolituste programmi Ida-Virumaa koolides. Seitsmes koolis toimusid minifirmade tutvustamise ja ideearenduse nõ boost-up töötoad ning oktoobri alguses 6-tunnine ettevõtluslaager. Kokku võttis tegevustest osa ca 240 noort. Meie eesmärgiks oli kasvatada minifirmade arvu Ida-Virumaal. Programmiga saime mitmes koolis minifirmade tegevuse käima, kuid keeruline koroonaaasta vähendas tulemusi palju. Eriti just Ida-Virumaa koolid olid suurema osa õppeaastast distantsõppel ning minifirmad ei saanud tegutseda. Plaan on uuel aastal tegevusi korrata, sest koolid võtsid meid hästi vastu ning paljud on valmis uuesti proovima.

12. TÖÖVARJUPÄEV 19. NOVEMBRIL

2019. aastal alustasime töövarjupäeva raames koostööd Tagasi Kooli algatusega, kes arendas välja töövarjude vahendamise platvormi, nii et tööandjal oleks mugav leida varje ning õpilastel oleks suurem valik üle Eesti töövarjutamisvõimalusi otsida. Töövarjupäev on ammu väljunud ainult kooliprogrammi staatusest – töövarjudeks käivad täiskasvanud inimesed, käiakse tudengivarjudeks ja palju muud. Ka koolid on laiendanud tunduvalt töövarjupäeva formaati: saadavad tööga tutvuma juba põhikoolinoori ja seda mitte ainult 19. novembril, vaid ka muudel kokkulepitud aegadel. Töövarjupäeva asemel on pigem töövarjunädal ning varjutamas käiakse aastaringset. Aastas saavad niimoodi end huvitava eriala ja töökohaga tutvuda tuhanded noored.

Tänavu jäi töövarjutamine siiski üsna tagasihoidlikuks. Töövarjunädalal käis töövarjuks ca 800 noort, mis on kordades tavapärasest väiksem arv. Küll aga oli suureks abiks Tagasi Kooli platvorm, mille kaudu sai kokku leppida ka virtuaalseid töövarjukohtumisi. Ca pooled kohtumistest toimusidki virtuaalselt. Virtuaalne töövarjupäev võimaldab kohtuda inimestega kasvõi teisel pool maakera, aga päris näost-näku suhtlust see võimalus siiski ei asenda. Edaspidi kavatseme pakkuda ka virtuaalset varjutamist, kuid soovitame siiski võimalusel käia ettevõttes kohapeal.

Piirkondlik tasand

JA Eesti osaleb piirkondade ettevõtlus- ja majanduspäevadel, viib läbi inspireerivaid töötube noortele ning tutvustab piirkondades majandusõpetajatele ja koolijuhtidele

oma majandus- ja ettevõtlusõppe programme. See tegevus toimus 2020. aasta septembris-oktoobris eriti aktiivselt, kuna koolid soovisid kohe õppeaasta alguses õpilas- ja minifirmasid käivitada ja pelgasid piirangute kehtestamist.

ÕPILASFIRMADE LAADAD

Piirkondlike õpilasfirmade laatade arv ja populaarsus tõuseb aasta-aastalt. 2020. aastal piirkondlikke laatu sellisel kujul ja mahus nagu varasemalt koroonapiirangute tõttu toimuda ei saanud. Eriti keeruline oli olukord Põhja-Eestis. Lõuna pool oli koolides ja maakonnakeskustes väikeseid (väli-)laatu ikkagi võimalik korraldada.

Rahvusvaheline tasand

JA Euroopa organisatsioonide õpilasfirmade laadad on avatud ka teiste riikide õpilasfirmadele. 2020. aastal peale Eesti rahvusvahelisi laatu ei toimunud.

2019. aasta sügisest alanud ERASMUS+ Soome, Läti ja Eesti projekt ergutab õpilasi alustama rahvusvahelist koostööd jätkusuutlikumate ettevõtete loomiseks. Projektis osalenud õpilasfirmad said veebruaris osa võtta Eesti õpilasfirmade laadast, kuid seejärel koostöö soikus. 2020 sügisel toimus uue hooaja planeerimine, kuid keerulise rahvusvahelise olukorra tõttu koolitusvisiite ei toimunud.

JA EUROPE COMPANY OF THE YEAR COMPETITION 2020

Eesti parim õpilasfirma EHA esindas Eestit 22.-24. juulil Euroopa õpilasfirmade võistlusel, mida korraldas JA Portugal. Võistlus toimus virtuaalselt ning ÕF EHA esines silmapaistvalt, kuid kohta ei pälvinud. Esimese koha võitis Taani õpilasfirma Bubbles, kes oli loonud nõ virtuaalse suhtlusemulli-keskkonna õpetaja ja tähelepanuprobleemiga õpilase vahel, et õpilast paremini suunata õppetöele.

JÄRELKASV

JA Alumni Estonia (MTÜ Sild Ettevõtlike Noorte Tulevikku) liikmed aitasid ka 2020. aastal aktiivselt kaasa JA erinevate õpilasürituste organiseerimisel. Vilistlasi kaasasime Eesti õpilasfirmade laada ja Eesti parim õpilasfirma ning Eesti parim minifirma võistluse korraldamisse. Traditsiooniliselt korraldavad vilistlased hakkatoni ja 12- ning 24-tunni laagreid koolides.

JA Alumni pika traditsiooniga sündmus on Töövarjupäeva Kroon, mis tänavu, vaatamata piirangutele, toimus 19. novembril.

KOOSTÖÖ JA TOETAJAD

2020. aastal oli JA Eesti suurtoetajaks jätkuvalt SEB Pank. SEB Pank toetas JA Eesti põhikooli programmide arendamist ja leviku laiendamist. SEB Panga innustusel toetasid meid kokku märkimisväärse summaga ka SEB Kasvuprogrammis osalenud ettevõtted. Nende rahaga saame arendada algklasside programmi.

Jätkus tihe koostöö Coca-Cola HBC Eestiga, kellele oleme nende programmi Youth Empowered Eesti partner. Jätkus koostöö Graanul Investiga, kes toetas meie aastalaada läbiviimist, EBSiga õpilaste koolituste, majandusolümpiaadi ja võistluste osas, Baltika Grupiga, kes riietab igal aastal Eesti parimat õpilasfirmat Euroopa võistluseks ja Manpoweriga. Southwestern Advantage'iga süvenes koostöö õpilaste müügikoolituste valdkonnas, samuti pakuvad nad õpilasfirmadele müügimentorlust. Juba teist aastat toetas JA Eesti tegevust Change Invest.

2020. aastal alustasime koostööd Transferwise'iga (praegune Wise), et kasvatada tehnoloogia valdkonnas loodavate õpilasfirmade hulka. Wise toetab õpetajate koolitust, samuti JA Eesti õpilasfirmade laada ja võistluse läbiviimist.

Alustasime 2020. aastal ka koostööd Eesti Töötukassaga, kes on meie partneriks ja toetajaks töövarjupäeva läbiviimisel.

Aasta varem alustatud koostöö Poola jaemüügiketi Pepcoga jäi 2020. aastal pausile ebaselge majandusolukorra tõttu seoses koroonaga, kuid 2020 aasta lõpus uuendasime lepingut uute minihäkatonide läbiviimiseks Pepco rahastusel 2021. aastal. Pepco teeb koostööd JA-ga kõigis kolmes Balti riigis eesmärgiga toetada väiksemate võimalustega 12-16-aastaste noorte väljavaateid edukaks eluks.

Tihenes koostöö Haridus- ja Teadusministeeriumi, Innove ning ettevõtlusõppega tegelevate organisatsioonidega tänu 2016. aastast käivitunud ja Euroopa Sotsiaalfondist rahastatud ettevõtlusõppe arendamise programmile Edu ja Tegu (Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel). Projekti partnerid on Eesti kuus riiklikku ülikooli, EBS, Ettevõtluskõrgkool Mainor, Maakondlike Arenduskeskuste võrgustik ja SA Innove (Haridus- ja Noorteamet).

Tihe koostöö koolide ja õpetajate kaasamisel ning noorte ettevõtlikkuse arendamisel käib maakondlike arenduskeskustega üle kogu Eesti.

Meil on hea meel, et 2020. aastal lisandus JA Eestile mitmeid eraannetajaid. JA Eesti suurtoetajad on Oliver Peek ja Raul Tagaväli. 2009. aastast oleme Ma armastan aidata annetuskeskonnas, mille kaudu on meile lisandunud mitmed püsiannetajad.

Väga hea meel on 2020. aastal sõlmitud koostöölepingu üle Aitan Eestit MTÜga. Aitan Eestit MTÜ kogub püsiannetajaid 9 Eesti elu edendava erineva organisatsiooni jaoks, kelle hulka kuulume ka meie. 2020. aastal meile veel toetusi ei laekunud, aga uuel aastal küll.

2020 suvel viidi läbi ka „Mina aitan“ kampaania, mille käigus kutsusid erinevad tuntud inimesed annetama erinevatele organisatsioonidele. Meie heaks kogusid raha Jaak Roosaare ja Tanel Pajuri.

Oleme rõõmsad koostöö üle paljude partnerite, toetajate ja vabatahtlikega.

Partnerid

Aitan Eestit MTÜ
Ajujaht
Coca-Cola HBC Eesti AS
Eesti Töötukassa
Estonian Business School
EBS Gümnaasium
Kristiine Kaubanduskeskus AS
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
Eesti Majandus- ja ettevõtlusõpetajate
Selts
Eesti Pank
SA Innove
Eesti Vabaühenduste Liit
Graanul Invest AS
Haridus- ja Teadusministeerium
Ida-Viru Ettevõtluskeskus
JA Alumni Estonia

Maakondlikud Arenduskeskused
Manpower OÜ
Maksu- ja Tolliamet
Rocca al Mare Kaubanduskeskus AS
Rohetiiger
SEB Pank
Tagasi Kooli
Tallinna 21. Kool
Tallinna Ettevõtlusamet
Tallinna Kesklinna Noortekeskus
Tallinna Reaalkool
Tallinna Ülikool
Tartu Ärinõuandla
USA saatkond Eestis
Velvet OÜ
Wise Estonia OÜ

Toetajad

Astro Baltics OÜ
Baltika Group AS
Change Capital OÜ
Chocolala OÜ
Coca-Cola HBC Eesti AS
Eesti Töötukassa
Estonian Business School SA
Fitlap OÜ
GKR Invest OÜ
Graanul Invest AS
Infotark AS
Kruse Marketing OÜ
OM Filmistuudio OÜ
Pepco Estonia OÜ
Projektibüroo OÜ
Realister OÜ
SEB Pank AS
Sixstar OÜ
Southwestern Advantage Eesti
Startup Estonia
Stockholm School of Economics
SV Trading OÜ
Sysop OÜ
Zero Media OÜ
Tallinna Ettevõtlusamet
Timbeco Woodhouse OÜ
United Capital OÜ
USA saatkond Eestis
Välisministeerium

Eraannetajad

Andre Põlmanu Elmi
Anna Nositš
Arti Kütt
Artjom Šapenkov
Artjom Vakulenko
Daniil Kuznetsov
Elisabeth Abner
Erko Leemet
Esko Haas
Hans-Sten Pisang
Heikki Kitt
Jaanus Piht
Jana Liiksaar
Kai-Lii Merisalu
Kaido Kokk
Kairi Antson
Karl-Martin Kruse
Katrín Paberit
Kristina Kirpitsjova
Margo Keerme
Marta Sarapuu
Martin Villig
Mati Kaaver
Meelis Kadarvik
Nadežda Šmakova
Oliver Peek
Priit Luhakooder
Rainer Korjuhin
Raul Tagaväli
Regina Soop
Riin Saar
Sander Tkatsš
Sandra Loor
Sandra Meigas
Sten Rinne
Tiina Jäntti
Toomas Karotamm

Vabatahtlikud

Aet Kull
Ander Hindremäe
Andre Loit Valli
Anette Järvpõld
Anita Algu
Anne-Mai Helemäe
Birgit Kermes
Brigitta Uibo
Carmen Lõhmus
Cathy Vahi
Celica Krigul
Christopher Roosla
Dajana Grasman
Dan Prits
Elina Meier
Elise Nikonov
Ene Andrushevitsus
Evelin Tammearu
Frida Brit Noor
Gerli Ann Saadi
Grete-Maarja Tõtt
Hanna-Liisa Rebane
Heidi Mülla
Helin Kuldkepp
Henri Hallik
Henri Silluta
Ivar Jegerson
Jaak Roosaare
Jan Tomingas
Jana Katre Ojasoo
Janno Rohelsaar
Johanna Jõerüüt
Joonatan Oras
Juhan Jürlau
Juhan Kokla
Kaisa Pärila
Kalev Villem
Karel Nappus
Karit Kaasik
Karl Piirits
Karl-Ander Reismann
Karl-Juhan Paadam
Karoliina Kruusimäe
Karoliina Villem
Kati Mäesaar
Katja Ljubobjatets
Katrinn Järvemets
Katrinn Kivisild
Kelly Grossthal
Kerly Piirsalu
Kevin Reisenbuk
Kevin Stern
Kirsika-Marian Bazilenko
Krista Kink
Kristel Tuul
Kristella Nupp
Kristiina Toomik
Kristin Ehala
Kristine Ross
Lauri Elevant
Liisa Aavik
Liisi Hansen
Liisi Soots
Lisette Johanson
Lisette Liis
Mairit Pajumägi
Margit Raid
Maria Helena Riid
Maria Palk
Maria Rahamägi
Marianne Raid
Marie-Helen Soom
Maris Põdersalu
Mark Pahk
Marko Virkebau
Markus Lember
Mart Repnau
Martin Grand
Martin Kivi
Meeri Paltmann
Merilin Lukk
Merilin Priilinn-Türk
Mihkel Reinula
Miina Karafin
Mikk Vainik
Minna Toots
Norman Vester
Oliver Peek
Paavo Pilv
Peep Jalakas
Peeter Pärtel
Rain Neemlaid
Rebecca Marie Berting
Regina Soop

Reimo Poll
Rein Loik
Risto Kaljurand
Robin Saluoks
Roland Tokko
Rudolf-Gustav Hanni
Sandra Roosna
Sandra Ruul
Sirle Arro

Sten Rinne
Taavo Annus
Timo Kask
Tomy Saaron
Triin Arva
Viktor Tammeveski
Ülari Alamets

Aruande koostas

Kersti Loor
JA Eesti juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	211 035	255 306	2
Nõuded ja ettemaksud	16 633	16 568	3
Varud	13 426	14 101	4
Kokku käibevarad	241 094	285 975	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	6 152	8 008	6
Kokku põhivarad	6 152	8 008	
Kokku varad	247 246	293 983	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	37 228	31 859	8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	42 808	86 845	9
Kokku lühiajalised kohustised	80 036	118 704	
Kokku kohustised	80 036	118 704	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	175 279	199 804	
Aruandeaasta tulem	-8 069	-24 525	
Kokku netovara	167 210	175 279	
Kokku kohustised ja netovara	247 246	293 983	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	303 060	521 792	10
Tulu ettevõtlusest	39 410	41 030	11
Muud tulud	8	3 750	
Kokku tulud	342 478	566 572	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-205 022	-427 991	12
Mitmesugused tegevuskulud	-68 378	-99 591	
Tööjõukulud	-75 085	-61 521	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-1 856	-1 896	6
Kokku kulud	-350 341	-590 999	
Põhitegevuse tulem	-7 863	-24 427	
Intressitulud	19	12	
Muud finantstulud ja -kulud	-225	-110	
Aruandeaasta tulem	-8 069	-24 525	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-7 863	-24 427	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	1 856	1 896	
Kokku korrigeerimised	1 856	1 896	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-65	95 248	
Varude muutus	675	6 527	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-38 668	29 919	
Laekunud intressid	19	12	
Kokku rahavood põhitegevusest	-44 046	109 175	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	0	-6 100	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	0	-6 100	
Kokku rahavood	-44 046	103 075	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	255 306	152 341	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-44 046	103 075	
Valuutakursside muutuste mõju	-225	-110	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	211 035	255 306	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	199 804	199 804
Aruandeaasta tulem	-24 525	-24 525
31.12.2019	175 279	175 279
Aruandeaasta tulem	-8 069	-8 069
31.12.2020	167 210	167 210

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Junior Achievement Eesti 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid. SA Junior Achievement Eesti tulude ja kulude aruanne on koostatud vastavalt RTJ 14 juhendile.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid tegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2020 on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud üldhalduskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisenähtena.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kulude kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varude sihtfinantseerimise korral võetakse sihtfinantseerimise abil soetatud varu bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varude soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit, sihtfinantseerimise kohustus kajastatakse tulus varude kuluks kandmise perioodis.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 640 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Sihtfinantseerimisega soetatud põhivarade esmasel kajastamisel kasutatakse netomeetodit.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 640**Rendid**

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustusteks loetakse tarnijate tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustusega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

SA Junior Achievement Eesti tulud on seotud põhikirjalise tegevusega: koolituste korraldamisega ja õppematerjalide müügiga.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ning sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena. Sihtfinantseerimine võetakse arvele saadud või saadava vara õiglasel väärtuses. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes "Annetused ja toetused" kirjel.

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Seotud osapooled

Sihtasutus loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriiliste otsustele. Seotud osapooled on sihtasutuse juhatus ning eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Sularaha kassas	685	670
Arvelduskontod	210 350	254 636
Kokku raha	211 035	255 306

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	253	253	
Ostjatelt laekumata arved	253	253	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6	6	5
Muud nõuded	5 178	5 178	9
Ettemaksed	11 196	11 196	
Tulevaste perioodide kulud	11 196	11 196	
Kokku nõuded ja ettemaksed	16 633	16 633	
	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	892	892	
Ostjatelt laekumata arved	892	892	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6	6	5
Muud nõuded	15 670	15 670	9
Kokku nõuded ja ettemaksed	16 568	16 568	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Müügiks ostetud kaubad	13 426	14 101
Müügiks trükitud õppematerjalid	13 426	14 101
Kokku varud	13 426	14 101

Aruandeaastal kanti maha õppematerjali summas 1697,60 eurot.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2020		31.12.2019	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		5 433		2 197
Sotsiaalmaks		10 793		8 332
Kohustuslik kogumispension		614		229
Töötuskindlustusmaksed		704		376
Ettemaksukonto jääk	6		6	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	6	17 544	6	11 134

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Masinad ja seadmed	Kokku
31.12.2018		
Soetusmaksumus	12 438	12 438
Akumuleeritud kulum	-8 634	-8 634
Jääkmaksumus	3 804	3 804
Ostud ja parendused	6 100	6 100
Amortisatsioonikulu	-1 896	-1 896
31.12.2019		
Soetusmaksumus	9 280	9 280
Akumuleeritud kulum	-1 272	-1 272
Jääkmaksumus	8 008	8 008
Amortisatsioonikulu	-1 856	-1 856
31.12.2020		
Soetusmaksumus	9 280	9 280
Akumuleeritud kulum	-3 128	-3 128
Jääkmaksumus	6 152	6 152

Aruandeaastal materiaalsed põhivara ei soetatud.

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2020	2019
Kasutusrendikulu	3 474	3 142

Aruandeperioodil on kajastatud ruumide rendimakseid 3 474 eurot.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 641	1 641	
Võlad töövõtjatele	18 043	18 043	
Maksuvõlad	17 544	17 544	5
Kokku võlad ja ettemaksed	37 228	37 228	
	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	2 649	2 649	
Võlad töövõtjatele	16 491	16 491	
Maksuvõlad	11 134	11 134	5
Muud võlad	45	45	
Muud viitvõlad	45	45	
Saadud ettemaksed	1 540	1 540	
Muud saadud ettemaksed	1 540	1 540	
Kokku võlad ja ettemaksed	31 859	31 859	

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2018		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
EETA projekt		2 927	142 258	-109 492	-1 620		34 073
Haridus- ja Teadusministeerium		6 000	11 040	-17 040			
Rahandusministeerium- Välisministeerium		54 323	44 962	-54 323			44 962
ICEE projekt	19 013		19 013				
Varsinais-Suomen Liitto CBEwB projekt CB276	82 014		305 994	-229 650		5 671	
Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo NGSET	2 009		2 009				
Asebidžan JA			23 548	-15 738			7 810
Foretagsamhet Erasmus projekt			4 329	-4 329			
Baltic American Freedom Foundation projekt			6 275	-6 275			
US Disbursing Officer Sym projekt			14 224	-14 224			
Tarbijakaitse & Tehnilise Järevalve Amet			0	-9 999		9 999	
Tallinna Linnakantselei			4 000	-4 000			
Graanul Invest AS			5 000	-5 000			
Pepco Estonia OÜ			5 000	-5 000			
KredEx SA			5 000	-5 000			
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	103 036	63 250	592 652	-480 070	-1 620	15 670	86 845
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	103 036	63 250	592 652	-480 070	-1 620	15 670	86 845

	31.12.2019		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan­des	Kajastatud varade soetusmaksu­muses	31.12.2020	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
EETA projekt		34 073	115 061	-137 967			11 168
Haridus- ja Teadusministeerium			6 300	-6 300			
Rahandusministeerium- Välisministeerium		44 962	0	-28 950			16 012
Varsinais-Suomen Liitto CBEwB projekt CB276	5 671		5 671				
Asebaidžan JA		7 810		-12 988		5 178	
US Disbursing Officer Sym projekt			11 128				11 128
Tarbijakaitse & Tehnilise Järevalve Amet	9 999		9 999				
Tallinna Linnakantselei			2 500	-2 500			
Graanul Invest AS			5 000	-5 000			
Innove SA			2 800	-2 800			
Nuori Yrittäjyys RY			28 485	-23 985			4 500
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	15 670	86 845	186 944	-220 490		5 178	42 808
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	15 670	86 845	186 944	-220 490		5 178	42 808

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	220 490	480 070	9
Mittesihtotsat­arbelised annetused ja toetused	82 570	41 722	
Kokku annetused ja toetused	303 060	521 792	

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2020	2019
Õppematerjalide müük	12 140	20 385
Muud tulud (reklaam, teenused)	4 546	3 502
Koolitus, osavõtumaksud	22 724	17 143
Kokku tulu ettevõtlusest	39 410	41 030

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Transpordikulud	3 466	6 077	
Lähetuskulud	200	4 631	
Tööjõukulud	125 774	137 683	13
Ürituste korraldamine ja nendes osalemine	59 515	71 349	
Toetused koolidele	0	0	
Väljamaksed partnerorganisatsioonidele	11 124	189 661	
Üldkulud	757	4 720	
Kulud õppematerjalidele	4 186	10 133	
Muud	0	3 737	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	205 022	427 991	

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Palgakulu	150 185	148 972	
Sotsiaalmaksud	50 674	50 232	
Kokku tööjõukulud	200 859	199 204	
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	125 774	137 683	12
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	8	6	

Lisa 14 Seotud osapooled (eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

Kaupade ja teenuste ostud ja müügid

	2020	2019
	Kaupade ja teenuste ostud	Kaupade ja teenuste ostud
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	2 000	2 000

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2020	2019

Arvestatud tasu	49 538	51 782
-----------------	--------	--------

Aruandeaastal ostis SA Junior Achievement Eesti teenust Hundi Konsultatsioonid OÜ-lt (seotud isikuks on Epp Vodja)summas 2000 eurot. Summa on toodud real "Tegev-ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud".

Lisa 15 Koroonaviiruse mõjud

Koroonaviirusega seotud piirangutel oli JA Eesti tegevusele 2020. aastal märkimisväärne mõju. Märtsi keskpaigast juunini olid koolid distantsõppel ning praktilised tegevused – nagu mini- ja õpilasfirmade tegevus ning müük täiesti puudusid. Samuti jäid ära erinevad noorematele klassidele planeeritud ettevõtlustegevused, projektipäevad jms, mille käigus sageli ka JA programme ning tegevusi kasutatakse.

Majandusolümpiaadi lõppvooru ei saanud korraldada ning olümpiaadi võitjateks kuulutasime olümpiaadikomisjoni otsusega piirkonnavooru võitjad. Mini- ja õpilasfirmade võistlused kujundasime veebipõhiseks ja kahe etapiliseks: aruanne ja žüriivestlus. Võitjad kuulutati välja virtuaalgalal.

Suvest oktoobri lõpuni korraldasime õpetajate koolitusi ja õpilaste ettevõtlusmänge koolides tavapäraselt. Märgata oli pigem koolide ja õpetajate huvi kasvu ning soovi kiiresti õpilasfirmad kohe sügisel käivitada. Õpilasfirmade tekkele Covid suurt mõju ei avaldanud. Küll aga jäid puudulikuks reaalsed müügivõimalused ning minifirmade tegevus oli seetõttu eriti häiritud.

Distantsõppe tõttu kiirendasime põhikooli ja algklasside materjalide digiteerimist ning viisime õpetajate ja õpilasfirmade koolitused veebi.

Õpetajatele hakkasime korraldama veebikohvikuid, et neid aktuaalsete teemade ning meie tegevusplaanidega kursis hoida. Õpilastele korraldasime spetsiaalse e-poe loomise ja veebimüügi koolituse. Samuti toimusid tavapärased õpilasfirmade koolitused ja ka müügimentorlus veebis.

Kuna paljud koolitused, samuti kevadised mini- ja õpilasfirmade võistlused toimusid veebipõhiselt, siis õnnestus meil teha üritusi väiksemate kuludega. Covidi tõttu ei saanud me ellu viia planeeritud välisprojekte – ERASMUS+ projekt Soome ja Lätiga ühisõpilasfirmade loomiseks oli alates märtsist pausil, uued tegevused algasid alles 2021. aasta jaanuarist veebipõhiselt. Pikendasime nii Gruusia kui ka Aserbaidžaanis koostööprojektide perioodi lootuses 2021. aastal viia läbi kontaktkoolitusi. Planeeritud koolitused Gruusias ja Aserbaidžaanis lükkasime edasi või asendasime veebikoolitusega. Seega jäid tegemata nende projektide kulud ja ka laekunud raha lükkus 2021. aasta tegevuste kulude katteks. Meie partnerid jätkasid 2020. aastal meie toetamist endises mahus, (ainult üks partner pani toetuse ajutiselt pausile), lisandus ka mitmeid uusi toetajaid – Wise, Töötukassa, SEB Kasvuprogrammi ettevõtted. Uute toetajate liitumise tulemusel suurenesid meie mittesihotstarbelised tulud märgatavalt. Edu ja Tegu projektist tulenev sihtotstarbeline tulu suurenes samuti, kuid uute projektide saamisega ei olnud meil õnne ja nagu öeldud mitmete rahvusvaheliste projektide tulud liikusid järgmisesse aastasse.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 25.06.2021

Sihtasutus Junior Achievement Eesti (registrikood: 90000587) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KERSTI LOOR	Juhatuse liige	25.06.2021
EPP VODJA	Juhatuse liige	25.06.2021

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Junior Achievement Eesti nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Junior Achievement Eesti (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2020 ning tulemiarannet, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2020 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutsete arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahknub raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Krista Rosenberg

Vandeauditori number 494

KR Finants OÜ

Auditoorettevõtja tegevusloa number 237

Märjamaa vald, Rapla maakond

25.06.2021

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Junior Achievement Eesti (registrikood: 90000587) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KRISTA ROSENBERG	Vandeaudiitor	25.06.2021

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muu mujal liigitamata koolitus	85599	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6210998
Mobiiltelefon	+372 5030477
E-posti aadress	junior@ja.ee
Veebilehe aadress	www.ja.ee